

**ԲԱՐՁՐԱՎՈՒՄ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՑԱՆՑԵՐ ՓԲԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ**

ՎԱՆԱՁՈՐ-1 ԵՆԹԱԿԱՅԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

**ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ
ԾՐԱԳԻՐ**

Վերջնական հաշվետվություն

Ապրիլ, 2014 թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՆԿԱՐԱԳԻՐ	Ошибка! Закладка не определена.
2. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	3
3. ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆ.....	6
4. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ	7
5. ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ՄԵՂՄՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ.....	7
6. ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՍԽԵՄԱՆԵՐԸ.....	9
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ.....	11
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԾՐԱԳԻՐ	23
7. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.....	26

1. ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Էլեկտրամատակարարման հուսալիության ծրագրի Լրացուցիչ ֆինանսավորումը (ԷՄՀԾ ԼՖ), որի համար դիմել է Հայաստանի կառավարությունը, նախատեսված է էլեկտրահաղորդման գլխավորման ակտիվների վերակառուցման/փոխարինման միջոցով բարձրացնելու էլեկտրահաղորդման ցանցի հուսալիությունն ու կարողությունը: Այս նպատակին հասնելու նպատակով ԷՄՀԾ ԼՖ-ն ներառելու է Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր ՓԲԸ (ԲԷՑ) Վանաձոր-1 ենթակայանի վերակառուցումը: Ենթակայանը շահագործման էր հանձնվել 1933թ. և մասնակի հիմնորոգվել 1960-ական թվականներին: Ենթակայանի 110կՎ հատվածի մոտ կեսը հիմնանորոգվել էր 2008-2010թթ. KfW-ի ֆինանսավորած ծրագրի շրջանակում, այդ թվում մեկ էլեկտրահաղորդման գծի բջիջների, երկու գլխավոր ավտոտրանսֆորմատորային բջիջների և գլխավոր հաղորդաձողերի վերակառուցումը: Այնուամենայնիվ, ենթակայանի մնացած հատվածներն ունեն վերակառուցման կարիք: Վանաձոր-1 ենթակայանի վերակառուցման նախապատրաստական աշխատանքների շրջանակում պահանջվում է Բնապահպանական կառավարման ծրագիր (ԲԿԾ):

2. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Վայրը և տեղանքի նկարագիրը

Վանաձոր-1 ենթակայանը գտնվում է Վանաձոր քաղաքում (Լոռու մարզ)՝ Հայաստանի հյուսիս-արևմուտքում: Վանաձոր քաղաքը գտնվում է Փամբակի և Բազումի լեռնաշղթաների միջև՝ Տանձուտ և Փամբակ գետերի միախառնման գոտում ծովի մակարդակից 1376մ բարձրացության վրա:

Շրջանն ունի մեղմ կլիմա: Հուլիս ամսին միջին ջերմաստիճանը 18°C է, իսկ առավելագույն բացարձակ ջերմաստիճանը՝ 36°C: Հունվար ամսին միջին ջերմաստիճանը -3.1°C է, իսկ նվազագույն բացարձակ ջերմաստիճանը՝ -30°C: Միջին տարեկան ջերմաստիճանը 7.8°C է, միջին տարեկան հարաբերական խոնավությունը՝ 73%, տեղումների միջին տարեկան քանակը՝ 557մմ:

Տանձուտ և Վանաձոր գետերը հոսում են քաղաքի միջով: Վանաձորն ունի ստորգետնյա ջրային ռեսուրսներով: Քաղաքից հարավ անտառներ են: Շրջակա տարածքը հարուստ է բնական ռեսուրսներով, մասնավորապես բազալտով, տուֆով և շինարարական ավազով, գիպսով և կավով:

Գտնվելով կառուցապատված գոտում՝ շինարարական աշխատանքների տարածքում կենդանական աշխարհ գոյություն չունի: Շինարարության վայրն ունի համարյա հարթ մակերես և շրջապատված է քիմիական կոմբինատով արևելքից, հարավից և հարավ-արևմուտքից: Ենթակայանից հյուսիս և հյուսիս-արևելք՝ հարակից ճանապարհի մյուս կողմում, կա քարշային ենթակայան և լցակայան: Ամենամոտ բնակելի տունը 150մ հեռավորության վրա է: Մոտակայքում ջրային հոսքեր չկան:

Ենթակայանի մուտքի մոտով անցնող պետական ճանապարհը օգտագործվելու է շինարարական աշխատանքների ընթացքում հյուսիսից տեղանքին մոտենալու համար: Հիմնանորոգման աշխատանքների ընթացքում շինարարական մեքենաները մասնավոր հողակտորներ չեն հատի: Բոլոր շինարարական մեքենաներն ու սարքավորումները կայանվելու են ցանկապատված գոտու ներսում: Ծրագրի իրականացումը որևէ ժամանակավոր կամ մշտական ազդեցություն հարևան բիզնեսների վրա չի ունենա:

Ենթակայանը կառուցվել էր 1933թ. քիմիական գործարանի հարևանությամբ և ընդարձակվել ու հիմնանորոգվել 1980-ականների կեսին: Ենթակայանն ունի երկու 110կՎ օդային էլեկտրահաղորդման գիծ (ՕԷԳ), երկու 110/10կՎ- 40 ՄՎԱ հիմնական տրանսֆորմատոր (ՀՏ) և երկու 110/6կՎ-40ՄՎԱ ՀՏ: Չորս տրանսֆորմատորները լավ պահպանվում են. մեկ ՕԷԳ բջիջների, երկու հիմնական տրանսֆորմատորների բջիջների և ասոցացված գլխավոր հաղորդաձողը փոխարինվել են 2008-2010թթ.: Ենթակայանը զբաղեցնում է 2.3 հեկտար ցանկապատված տարածք, որն ունի հետևյալ չափերի տարբեր շինություններ (երկարություն x լայնություն).

- գլխավոր պահեստ՝ 33x7մ
- վառելիքի պահեստ՝ 6.3x6մ
- ավտոտնակներ՝ 25.2x9մ
- ավտոտնակ-պահեստ՝ 9x9մ
- ավտովագման կետ՝ 11.8x10.8մ
- վերանորոգման արհեստանոց և պահեստ՝ 36x6մ
- աշտարակ և վերանորոգման արհեստանոց՝ 25.5x20.7մ, 11.5x20մ
- 6կՎ շենք 1՝ 53x8մ
- 6կՎ շենք 2՝ 42x8մ
- ասոցացված 6կՎ շենքեր՝ 18.7x10մ, 9.3x8մ,
- 10կՎ շենք 1՝ 12.9x3.2մ, 3.6x3.8մ,

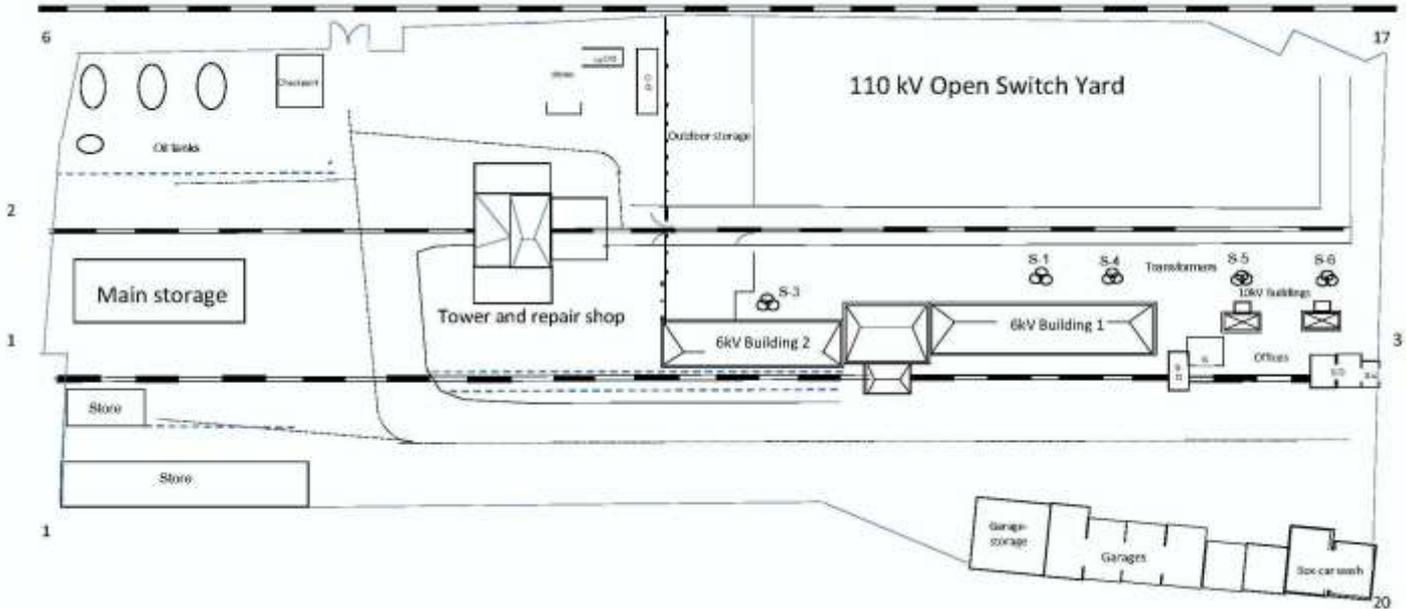
- 10կՎ շենք 2՝ 12.9x3.2մ, 3.6x3.8մ,
- պահակակետ՝ 3.7x3.7մ,
- այլ գրասենյակներ և պահեստներ՝ 9x3մ, 5x4.5մ, 6x3մ, 9x3մ, 6x9մ, 3x6մ, 3x9մ:

Ծրագրի աշխատանքների շրջանակը

Ենթակայանի վերակառուցումը ներառելու է հետևյալը.

- 110կՎ բաց բաշխիչ սարքի, այդ թվում Առափնյա-1 ՕԷԳ, թիվ 5 ՀՏ, հաղորդաթիթեղների միակցիչ, լարման երկու տրանսֆորմատորների (ԼՏ) և ասոցացված հաղորդաձողի վերակառուցում,
- 10կՎ հատվածի վերակառուցում, այդ թվում բաշխման սարքերի, հոսանքի տրանսֆորմատորների (ՀՏ) և ԼՏ փոխարինումը,
- 6կՎ հատվածի վերակառուցում,
- SCADA համակարգի տեղադրումը և պաշտպանության ռեժիմների փոխարինումը ավելի քան 60 ֆիդերներ ունեցող 6կՎ և 10կՎ հատվածների համար,
- ՓՀ ՀՀ համակարգերի, այդ թվում բաշխման համակարգի, լիցքավորման ագրեգատների, փոխարկիչների և մարտկոցների փոխարինումը,
- հողակցման համակարգի վերակառուցումը,
- թափված յուղի հավաքման համակարգի վերակառուցումը,
- ճանապարհների և մայրերի նորոգումը,
- մալուխային խրամուղիների հիմնանորոգումը,
- տեխնիկական ջրի խողովակի փոխարինումը և խմելու ջրի խողովակի կառուցումը
- հրդեհի ահազանգման համակարգի տեղադրումը,
- աշտարակ- արհեստանոցի ու պահակակետի հիմնանորոգումը,
- սենյակների նորոգումը և պատուհանների ու դռների փոխարինումը,
- արտաքին լուսավորության վերականգնումը և
- պարսպի նորոգումը:

Այս բոլոր աշխատանքները տեղի են ունենալու արդեն գոյություն ունեցող ենթակայանի տարածքում (ինչպես ցույց է տրված պատկեր 1-ում), և

ազդեցության գոտին սահմանափակված կլինի գոյություն ունեցող ենթակայանի տարածքով:

Պատկեր 1: Տեղանքի հատակագիծ

3. ՕՐԵՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի հետևյալ օրենսդրությունը սահմանում է ծրագրի աշխատանքներին վերաբերող իրավական շրջանակը:

Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին ՀՀ օրենք (1994թ.)

Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին օրենքի նպատակն է ՀՀ այն գլխավոր սկզբունքները, որոնք ուղղված են մթնոլորտային օդի մաքրության ապահովմանը և օդի որակի բարելավմանը, օդի որակի վրա քիմիական, ֆիզիկական, կենսաբանական և այլ ներգործության կանխմանն ու մեղմանը և հասարակական հարաբերությունների կարգավորումը:

Այս օրենքի համաձայն կապալառուն պետք է քանդման և շինարարական աշխատանքներն, ինչպես նաև թափոնների փոխադրումը ու ժամանակավորման պահեստավորումը կազմակերպի այնպես, որ նվազեցնի փոշու և այլ տեսակի արտանետումները օդ:

Թափոնների մասին ՀՀ օրենք (2004թ.)

Օրենքն ապահովում է իրավական և տնտեսական հիմք թափոնների հավաքման, փոխադրման, դրանց ազատման, վերամշակման, ինչպես նաև բնական ռեսուրսների, մարդկանց կյանքի ու առողջության վրա բացասական ներգործության կանխման համար: Օրենքը սահմանում է պետական լիազորված մարմինների, ինչպես նաև թափոններ ստեղծող կազմակերպությունների դերերը և պարտականությունները թափոնների կառավարման բնագավառում:

Այս օրենքի համաձայն քանդման, շինարարության, ապամոնտաժման և տեղադրման աշխատանքների արդյունքում ստեղծված թափոնները պետք է համապատասխան կերպով վերամշակվեն կամ հեռացվեն դրանց համար նախատեսված վայրերում:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին ՀՀ օրենք (1995թ.)

Օրենքը սահմանում է գործունեության այն տեսակները, որոնք ենթակա են շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատման և էկոլոգիական փորձաքննության:

Համաձայն այս օրենքի Վանաձոր-1 ենթակայանում պլանավորվող աշխատանքները ենթակա չեն էկոլոգիական փորձաքննության:

Քաղաքաշինության մասին ՀՀ օրենք (1998թթ.)

Համաձայն այս օրենքի Վանաձոր-1 ենթակայանում պլանավորվող աշխատանքները չեն պահանջում շինարարական թույլտվության առկայություն:

4. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Վանաձոր-1 ենթակայանի հարևան համայնքները համարվում են ազդեցության ենթակա կողմեր շինարարության և շահագործման փուլերի ընթացքում: ԲԿԾ-ը հրապարակվելու է ԲԷՑ-ի ինտերնետային կայքում և բաց կլինեն արձագանքների համար: Պլանավորվող աշխատանքների վերաբերյալ կարճ տեղեկատվությունը և հարցերի ու բողոքների համար կապի տվյալները կտեղադրվեն աշխատանքների իրականացման վայրում և/կամ դրա անմիջական մոտակայքում/համայնքում:

5. ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ՄԵՂՄՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

ԲԿԾ-ը ծածկում է բնապահպանական ու սոցիալական ազդեցությունները, որոնք կարող են առաջանալ ծրագրի իրականացման հետևանքով, և ապահովում է

մեղմման միջոցներ, որոնք ծածկում են ենթակայաններիում սարքավարումների բարելավման և նոր սարքավորումների տեղադրման արդյունքում առաջացող ազդեցությունները, այդ թվում աշխատողների առողջությանն ու անվտանգությունը, հողային աշխատանքները և կոշտ ու վտանգավոր թափոնների կառավարումը: Բնապահպանական կառավարման ծրագիրը, որն ընդգրկում է կառավարման ու մոնիտորինգի ծրագրերը՝ ըստ ծրագրի իրականացման փուլերի և աշխատանքների, ներկայացված է Հավելված 1-ում:

Թափոնների կառավարումը բնապահպանական ազդեցությունների մեղմման՝ ծրագրի համար մշակված պլանի ամենաբարդ խնդիրն է: Շինարարության փուլում նախատեսվող թափոնների գլխավոր տեսակներն են՝ (1) անվտանգ՝ քանդման հետևանքով առաջացած բեկորները, այլ տեսակի անվտանգ շինարարական թափոնը, փորման աշխատանքների արդյունքում նյութերի ավելցուկը, հնացած սարքավորումները, և (2) վտանգավոր՝ կապարի մարտկոցները և մարտկոցային թթուները, օգտագործված դողերը, ֆիլտրերը և շինարարական տեխնիկայի ու մեքենաների յուղերը:

Անվտանգ թափոնները՝ քանդման հետևանքով առաջացած բեկորները, այլ տեսակի անվտանգ շինարարական թափոնը, փորման աշխատանքների արդյունքում նյութերի ավելցուկը, կհեռացվեն պաշտոնապես հատկացված վայրեր: Մինչև թափոնների հեռացումը շինարարության կապալառուն պետք է ստանա Վանաձորի քաղաքապետարանի թույլտվությունը:

Հնացած սարքավորումները կպահվեն Վանաձոր-1 ենթակայանի տարածքում մինչև դրանց վաճառքը կամ հնարավոր կրկնակի օգտագործումը ԲԷՑ-ի կողմից: Ենթակայանի բացօդյա պահեստի գոտին կօգտագործվի որպես շահագործումից հանված սարքավորումների պահեստ:

Շինարարական տեխնիկայի և մեքենաների սպասարկումը կատարվելու է մասնագիտացված սպասարկման կենտրոններում, որոնք նաև ընդունում են օգտագործված դողեր, ֆիլտրերի ու յուղեր:

Քանի որ շահագործումից հանված կապարի մարտկոցների և մարտկոցային թթվի թափումը աղբանոցում արգելված է, և քանի դեռ ներկայումս երկրում չկա վերամշակման/չեզոքացման լիցենզավորված տեղական կայան, թթու պարունակող մարտկոցները պետք է փոխադրվեն 3կմ հյուսիս-արևմուտք ԲԷՑ-ի հյուսիսային մասնաճյուղ, որ գտնվում է Վանաձոր քաղաքում, և համապատասխան կերպով պահվեն պահեստում թթվի հեռացումից հետո, մինչև որ ստեղծվի նման տեսակի կայան: Կապարի մարտկոցները փոխադրվելու են փակ և կնքված կոնտեյներներում, կլինեն պատշաճ կերպով ծածկված և

ամրացված փոխադրող բեռնատարին: Բեռնատարը կրելու է վտանգավոր բեռի առկայության մասին նշան: Մարտկոցները պաշտպանվելու են կարճ միացումից և փակ մեքենայով փոխադրման ընթացքում շարժվելուց: Պահեստը պետք է լինեն կողավող և օդափոխվող սենյակ՝ չթափանցող նյութով պատված հատակով և մարտկոցների համար պահարաններով: Թթուն պահվելու է համապատասխան բաքերում, որոնք ունեն երկրորդային մեկուսիչ պատյան: ԲԷՑ-ի վերապատրաստում անձնակազմը կպատրաստի մարտկոցներն ու թթուն պահպանմանը: Թթի հետ վարվելու դեպքում անձնակազմը պետք է օգտագործի համապատասխան անձնական պաշտպանիչ պարագաներ:

ԲԿԾ-ն կապ է սահմանում սույն հաշվետվությունում նշված կառավարման ու մեղմման միջոցների և ծրագրի շինարարության ու շահագործման փուլերի ընթացքում միջոցների ճիշտ իրականացման ու կառավարման միջև: Այն տալիս է մանրամասն տվյալներ այդ ազդեցությունների մեղմման միջոցների ու պարտականությունների, մեղմման ծախսերի և մեղմման միջոցների իրականացման ու արդյունավետության մոնիտորինգի ու վերահսկողության վերաբերյալ:

6. ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՍԻՆԵՄԱՆԵՐԸ

ԲԷՑ-ը պատասխանատու է ԲԿԾ իրականացման համար: Բնապահպանական կառավարման ծրագրի աղյուսակը, քաղված այս ԲԿԾ-ից, ներառվելու է մրցութային փաթեթում և կազմվելու է աշխատանքների կատարման պայմանագրերի մասը, որպեսզի կապալառուն տեղյակ լինի կիրառվելիք մեղմման միջոցների մասին, կարողանա ճիշտ գնահատել դրանց գծով ծախսը ու ներառել նախահաշվում և պահպանի ԲԿԾ-ով նախատեսված պարտավորությունները, ինչպես պայմանագրի ցանկացած այլ պայման:

Շինարարության կապալառու պարտականությունները

Շինարարական ընկերությունը պետք է ստանա պահանջվող ցանկացած լիցենզիա, թույլտվություն (օրինակ՝ թափոնների հեռացման և այլնի համար) իր իրավասության շրջանակներում:

ԲԿԾ իրականացման մոնիտորինգը

ԲԷՑ-ը ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ԲԿԾ իրականացման և աշխատանքների բնապահպանական մոնիտորինգի կազմակերպման համար: Աշխատանքների բնապահպանական մոնիտորինգը պետք է կատարվի սույն

հաշվետվությունում ներկայացված Բնապահպանական կառավարման ծրագրին համապատասխան, և մոնիտորինգի արդյունքները պետք է արձանագրվեն բնապահպանական վերահսկողության ամսական հաշվետվություններում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՒԼ					
1. Աշխատանքի անվտանգություն	Վնասվածքներ և պատահարներ աշխատանքների կատարման վայրում	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարության աշխատողներին ապահովում համազգեստով և ԱՊՍ-ով - Շինարարական սարքավորումների շահագործման և ԱՊՍ օգտագործման կանոնների խիստ պահպանում 	<ul style="list-style-type: none"> - Չննման ընթացքում շինարարության աշխատողները կրում էին համազգեստներ և համապատասխան պաշտպանիչ հանդերձանք - Չննման ընթացքում սարքավորումների շահագործման և օգտագործման հրահանգների խախտումներ չեն արձանագրվել 	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է	Շինարարության կապալառու
2. Քանդում և շինարարություն	Օդի աղտոտում փոշիով և արտանետումներով	<ul style="list-style-type: none"> - Քանդումից առաջացած բեկորների պահում հսկվող գոտում և ցողում ջրով փոշու առաջացումը նվազեցնելու համար - Փոշու առաջացման ճնշում պնևմատիկ փորումների/պատերի քանդման ընթացքում 	<ul style="list-style-type: none"> - Չհսկվող տարածքում քանդման չցողված բեկորներ չեն հայտնաբերվել - Ոչ մի պնևմատիկ փորում /պատերի քանդում առանց շարունակական 	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>շարունակական ցողման և/կամ փոշուց պաշտպանող էկրանի տեղադրման միջոցով</p> <ul style="list-style-type: none"> - Շրջակա միջավայրը (մայթերը և ճանապարհները) պահել մաքուր բեկորներից փոշու առաջացումը նվեցնելու նպատակով - աշխատանքների կատարման վայրում շինարարական նյութերի/ թափոնների բաց այրման արգելում - Շինարարական տեխնիկան և մեքենաները պահել պատշաճ տեխնիկական վիճակում՝ բացառելով ավելորդ արտանետումները - Շինարարական մեքենաները անգործ չպահել 	<p>ցողման և/կամ փոշուց պաշտպանող էկրանի տեղադրման</p> <ul style="list-style-type: none"> - Չննման ընթացքում շրջակա միջավայրը (մայթերը և ճանապարհները) եղել է մաքուր բեկորներից - Չննման ընթացքում աշխատանքների կատարման վայրում շինարարական նյութերի/ թափոնների բաց այրում չի հայտնաբերվել - Չննման ընթացքում շինարարական տեխնիկան և մեքենաները շահագործվել են առանց ավելորդ արտանետումների - Մոտակայքի բնակիչներից 		

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	Աղմուկի ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> - Աշխատանքային ժամերի հարգում - Գեներատորների, օդի կոմպրեսորների և այլ ուժային մեխանիկական սարքավորումների շարժիչների ծածկերի փակում շահագործման ընթացքում, և սարքավորումների՝ բնակելի տարածքներից հնարավորինս հեռու տեղադրում - Աղմկախլացուցիչների տեղադրում շարժական կայանների և սարքավորումների վրա - սարքավորումների կանխարգելիչ պահպանություն աղմուկը նվազեցնելու նպատակով - Ոչ անհրաժեշտ և չօգտագործվող սարքավորումների անջատում 	<p>բողոքներ չեն եղել</p> <ul style="list-style-type: none"> - Աշխատանքային ժամերից հետո ոչ մի աշխատող շինարարական սարքավորում չի հայտնաբերվել - Չննման ընթացքում շինարարական սարքավորումները եղել են լավ տեխնիկական վիճակում - Չննման ընթացքում միացված չօգտագործվող սարքավորումներ չեն հայտնաբերվել - Մոտակայքի բնակիչներից բողոքներ չեն եղել 	<p>Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է</p>	<p>Շինարարության կապալառու</p>
3. Շինարարական նյութերով ապահովում	Ստանդարտին չհամապատասխանող նյութերի մատակարարում, ինչը կարող է ռիսկեր	Շինարարական նյութերի ձեռքբերում գրանցված մատակարարներից	Ծագման հավաստագրեր ունեցող ստանդարտ որակի շինարարական	Չկա	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	ստեղծել կառույցի անվտանգության և մարդկանց առողջության համար		նյութերի մատակարարում		
<p>4. Շինարարական նյութերի և թափոնների փոխադրում</p> <p>Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Աղտոտում մեքենաների վատ տեխնիկական վիճակի և չձածկված բեռնատարների տեղաշարժի պատճառով - Աղմուկի և փոշու պատճառով տեղի բնակչությանը պատճառած անհարմարություն 	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և սարքավորումների պատշաճ տեխնիկական վիճակը - Բեռների պաստառում - Փոխադրման հաստատված ժամերի և երթուղիների հարգում 	<ul style="list-style-type: none"> - Չննման ընթացքում մեքենաները և տեխնիկան եղել են պատշաճ տեխնիկական վիճակում - Չննման ընթացքում չձածկված բեռներ չեն հայտնաբերվել - աշխատանքային ժամերից հետո ոչ մի աշխատանք չի իրականացվում, որ կարող է խանգարել մոտակայքի բնակչությանը - Մոտակայքի բնակիչներից բողոքներ չեն եղել 	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է	Շինարարության կապալառու
<p>5. Շինարարական սարքավորումների շահագործումը աշխատանքների կատարման վայրում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Շրջակա միջավայրի աղտոտում արտանետումների և արտահոսքի պատճառով - Մոտակայքի բնակչությանը 	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարական սարքավորումների պատշաճ տեխնիկական վիճակը - Ոչ մի ավելորդ արտանետում - Ոչ մի վառելիքի և քսուքի 	<ul style="list-style-type: none"> - Չննման ընթացքում մեքենաները և տեխնիկան եղել են պատշաճ տեխնիկական վիճակում 	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	պատճառած անհարմարություն	արտահոսք - Աշխատանքային ժամերի պահպանում	- Հաստատված աշխատանքային ժամերից հետո ոչ մի շահագործվող ծանր տեխնիկա կամ մեքենա չի հայտնաբերվել - Մոտակայքի բնակիչներից բողոքներ չեն եղել		
6. Շինարարության սարքավորումների պահպանում	- Սարքավորումների շահագործման հետևաքով գետնային ջրերի և հողի աղտոտում նախաձեռնություններով - Վնասում հրդեհի դեպքում	- Մեքենաների և շինարարական սարքավորումների լվացում շինարարության տարածքից դուրս կամ բնական հոսքերից առավելագույն հեռավորության վրա - Շինարարական սարքավորումների լիցքավորում և քսում նախապես որոշված լցման կայաններում/սպասարկման կետերում	- Մեքենայի լվացման արդյունքում ոչ մի ուղղակի արտահոսք դեպի ջրի ավազաններ - Շինարարության տարածքի սահմաններում կամ մոտակայքում գետնի վրա վառելիքի կամ քսանյութերի հետքեր չեն հայտնաբերվել - Հրդեհի մարման հիմնական միջոցների առկայություն շինարարության տարածքում	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է	Շինարարության կապալառու
7. Հողային աշխատանքներ	- Բուսականության կորուստ հողի	- Հողի վերին շերտի հեռացում և	- Ավելորդ նյութերի հեռացում	Կապալառուն պետք է դեպի վերջնական	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	<p>կուտակման պատճառով և մասնիկներով մակերեսային ջրերի աղտոտման մինիմալացում</p>	<p>ժամանակավոր կուտակում հողի ռեկուլտիվացիայի համար</p> <ul style="list-style-type: none"> - Փորված հողի ժամանակավոր պահում որոշված վայրերում - Փորված հողի հետ լցնում ըստ անհրաժեշտության և ավելորդ զանգվածի հեռացում գրավոր հաստատված վայրեր 	<p>մշտական պահման համաձայնեցված անվտանգ վայրեր առանց քայքայման վտանգի և ջրուղիների արգելափակման</p> <ul style="list-style-type: none"> - Աշխատանքների ավարտից հետո շինարարության տարածքում ավելորդ նյութերի մնացորդների բացակայություն - 	<p>հեռացման վայրեր ավելորդ նյութերի փոխադրման ծախսը ներառի նախահաշվի մեջ</p>	
<p>8. Անվտանգ շինարարական թափոնների ստեղծում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում - Պատահարներ շինարարության տարածքում շինարարական նյութերի և բեկորների ցրված մասնիկների պատճառով - Շինարարության տարածքի և շրջապատի գեղագիտական տեսքի վատացում 	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարական թափոնների ժամանակավոր պահեստավորում հատուկ հատկացված վայրերում ենթակայանի ցանկապատված տարածքում - Վանաձորի քաղաքապետարանից ստացված գրավոր համաձայնություն ավելորդ նյութերի ու շինարարական թափոնների հեռացման վերաբերյալ 	<ul style="list-style-type: none"> - Աշխատանքների կատարման վայրում շինարարական թափոնը կուտակված են հատուկ վայրերում - Աշխատանքների կատարման վայրում շինարարական թափոնների ոչ մի ավելցում 	<p>Կապալառուն պետք է թափոնների փոխադրման/ հեռացման ծախսը ներառի նախահաշվում</p>	<p>Վանաձորի քաղաքապետարան</p> <p>Շինարարության կապալառու</p>

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		- Թափոնների ժամանակին հեռացումը պատշոնապես հատկացված վայրեր			
9. Հնացած սարքավորումների հեռացումից թափոնների առաջացում	<ul style="list-style-type: none"> - Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում - Պատահարներ շինարարության տարածքում շահագործումից հանված, ցրված նյութերի ու սարքավորումների պատճառով - Շինարարության աշխատանքների կատարման վայրի և շրջապատի գեղագիտական տեսքի վատացում 	- Շահագործումից հանված սարքավորումների ժամանակավոր պահեստավորում Վանաձոր-1 ենթակայանի տարածքում հատուկ հատկացված վայրերում	- Վանաձոր-1 ենթակայանում հայտնաբերված շահագործումից հանված սարքավորումները հավաքված են հատուկ վայրերում	Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում	Շինարարության կապալառու ԲԷՑ
10. Մարտկոցների փոխարինումից թունավոր թափոնների առաջացում	<ul style="list-style-type: none"> - Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում հին սարքավորումներից թթուների արտահոսքի պատճառով - Վտանգներ շինարարության տարածք մտնող շինարարության 	<ul style="list-style-type: none"> - Թունավոր թափոնների (օգտագործված մարտկոցներ, մարտկոցային թթու և այլն) խիստ առանձնացում ենթակայանում ստեղծված այլ տեսակի թափոններից - Թունավոր թափոնների պատրաստում պահեստավորմանը՝ դրանք տեղավորելով կոնտեյներներում և 	<ul style="list-style-type: none"> - Աշխատանքների իրականացման վայրում հայտնաբերված վտանգավոր թափոնները առանձնացված են մյուս թափոններից - ԲԷՑ-ի հյուսիսային մասնաճյուղում հայտնաբերված վտանգավոր 	Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում	Շինարարության կապալառու ԲԷՑ

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	<p>աշխատողների և այլ մարդկանց առողջությանը</p> <ul style="list-style-type: none"> - Վտանգներ թափոնների պահման վայրեր մտնող շինարարության աշխատողների և այլ մարդկանց առողջությանը 	<p>պիտակավորելով (բաղադրության, հատկությունների և վարման կանոնների վերաբերյալ մասնամասներ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - տարածքի պատրաստում թունավոր թափոնների պահեստավորմանը (անթափանցելի հատակի ծածկի, պահարանների, օդափոխման համակարգերի, անվտանգության համակարգերի և այլնի տրամադրում) - Թունավոր թափոնների անվտանգ պահեստավորում 	<p>թափոնները պահված են անվտանգ կոնտեյներներում և կրում են բաղադրության, հատկությունների և վարման կանոնների վերաբերյալ պիտակներ</p>		
<p>11. Շինարարության տարածքի ռեկուլտիվացիա և լանդշաֆտի վերականգնում</p>	<p>Լանդշաֆտի գեղագիտական արժեքի կորուստ ենթակայանի հիմնանորոգման/ ընդարձակման պատճառով</p>	<ul style="list-style-type: none"> - շինարարության բազայի (եթե այդպիսին առկա է) և մերձատար ճանապարհների (եթե այդպիսիք առկա են) ապամոնտաժում և տարածքների ներդաշնակեցում լանդշաֆտի հետ - Շինարարության տարածքի և մշտական մերձատար ճանապարհների 	<ul style="list-style-type: none"> - Կապալառուի դեմոբիլիզացիայից հետո աշխատանքային ճամբարի մնացորդների բացակայություն - Ժամանակավոր մերձատար ճանապարհները ներդաշնակեցված են բնապատկերի հետ և 	<p>Ներառված է ծրագրի ծախսերի մեջ</p>	<p>Շինարարության կապալառու</p>

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		վերջնական մաքրում և տարածքի կանաչապատում	նպաստավոր պայմանների առկայություն բուսականություն վերականգնման համար - Շինարարության կանաչապատված տարածք		
12. Երթևեկության և հետիոտների անվտանգություն	Ուղղակի և անուղղակի վտանգներ հասարակական երթևեկությանը և հետիոտներին շինարարական աշխատանքների կողմից	<ul style="list-style-type: none"> - Զգուշացնող նշանների, արգելքների և երթևեկության ուղղության շեղում - Երթևեկության կառավարման համակարգ և անձնակազմի ուսուցում, հատկապես շինարարության տարածքի հասանելիության և մոտակա ծանր երթևեկության կառավարման համար: Անվտանգ անցումների ապահովում հետիոտների համար այն վայրերում, որտեղով անցնում են շինարարական մեքենաները - Աշխատանքային ժամերի հարմարեցում տեղի 	<ul style="list-style-type: none"> - Ապահով շինարարական տարածք - Աշխատանքների հստակ տեսանելի տարածք, հանրության զգուշացում հնարավոր վտանգների վերաբերյալ - Շինարարության կարգավորված երթևեկություն - 	Ներառված է ծրագրի ծախսերի մեջ	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>երթևեկությանը, օրինակ՝ խուսափում փոխադրման խոշոր աշխատանքներից երթևեկության պիկ ժամերին,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Տարածքում երթևեկության ակտիվ կառավարում պատրաստված և տեսանելի անձնակազմի կողմից, եթե դա պահանջվում է մարդկանց անվտանգ ու հարմարավետ տեղաշարժի համար 			
ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈՒԼ					
<p>1. Վտանգավոր թափոնների (յուղոտ լաթեր, յուղով աղտոտված ավազ) առաջացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Վտանգ ենթակայանի անձնակազմի առողջության համար - ենթակայանի տարածքի և շրջապատի հողերի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում 	<ul style="list-style-type: none"> - Վտանգավոր թափոնների առանձնացում ենթակայանում առաջացած այլ տեսակի թափոններից - Համապատասխան կերպով կնքված և պահպանվող պահեստային տարածքի առկայություն վտանգավոր նյութերի համար - Համաձայնություն հատկապես լիցենզավորված մարմինների հետ 	<p>Լավ սանիտարական պայմաններ ենթակայանում և դրա շուրջ</p>	<p>Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում</p>	<p>ԲԷՑ</p>

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>ազգային օրենսդրությանը և լավագույն ազգային պրակտիկային համապատասխան վտանգավոր թափոնները տարածքից դուրս բերելու և վերամշակելու/հեռացնելու վերաբերյալ</p>			
<p>2. Ենթակայանի սարքավորումների շահագործում և պահպանում</p>	<p>Ենթակայանի տարածքի և շրջապատի հողերի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Տարածքում թափված յուղերի դեմ գործիքների արկղի առկայություն թափված և արտահոսած յուղերը մաքրելու համար - Շահագործման ու պահպանության ընթացքում յուղի թափման և արտահոսքի կանխում - Արտահոսած և պատահաբար թափված յուղերի ժամանակին մաքրում 	<p>Լավ սանիտարական պայմաններ ենթակայանում և դրա շուրջ</p>	<p>Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում</p>	<p>ԲԷՑ</p>
<p>3. Պատրաստվածություն արտակարգ իրավիճակներին</p>	<p>Ենթակայանի շահագործման խափանում՝ անհարմարություն պատճառելով սպառողներին</p>	<p>Հրդեհի վերաբերյալ ահազանգման և հրդեհի տեղայնացման համակարգի և արտակարգ իրավիճակներում էլեկտրամատակարարման ռեզերվային համակարգերի առկայություն</p>	<p>Ենթակայանի հարթ շահագործում</p>	<p>Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում</p>	<p>ԲԷՑ</p>

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԾՐԱԳԻՐ

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախականությունը/ կամ շարունակականությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատասխանատու մոնիտորինգի համար)
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՒԼ						
1. Շինարարական նյութերով ապահովում	Շինարարական նյութերի ձեռքբերում գրանցված մատակարարներից	Մատակարարի գրասենյակում կամ պահեստում	Նյութերի պիտակների և/կամ հավաստագրերի (եթե այդպիսիք առկա են) ստուգում	Մատակարարման պայմանագրերի կնքման ընթացքում	Ապահովել շինարարական նյութերի հուսալիությունն ու դրանց անվտանգությունը մարդու առողջության համար	ԲԷՑ
2. Շինարարական նյութերի և թափոնների փոխադրում Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական վիճակը - Բեռների պաստառում - Փոխադրման հաստատված ժամերի և երթուղիների հարգում 	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարության տարածք - Շինարարական նյութերի և թափոնների փոխադրման երթեր 	Ենթակայանին հարակից ճանապարհների զննում շարժման երթուղու ուղղությամբ	Ընտրանքային զննումներ աշխատանքային ժամերի ընթացքում	<ul style="list-style-type: none"> - սահմանափակել արտանետումներով հողի և օդի աղտոտումը - սահմանափակել աղմուկի և վիբրացիայի հետևանքով տեղական համայնքներին պատճառած անհարմարությունը - նվազագույնի հասցնել երթևեկության 	ԲԷՑ Ճանապարհային ոստիկանություն

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորինգի համար)
3. Փոշի	Օդափոխությունը տեղում	Շինարարու- թյան տարածք և մերձատար ճանապարհ	Տեսողական զննում	Կրկնվող	խափանումը Նվազեցնել ռիսկերը անձնակազմի և հարևան համայնքների համար	ԲԷՑ
4. Աղմուկ	<ul style="list-style-type: none"> - Աշխատանքային ժամերին հետևում - Մեքենաների և տեխնիկայի տեխնիկական վիճակը - Աղմուկի մակարդակը (թողոքների դեպքում) 	Շինարարու- թյան տարածք	<ul style="list-style-type: none"> - Տեսողական զննում - Աղմուկի մակարդակի չափում գործիքներով (թողոքների դեպքում) 	<ul style="list-style-type: none"> - Կրկնվող - Բողոքից հետո երկու հատվածի ընթացքում 	Նվազեցնել անհարմարություն ները անձնակազմի և հարևան համայնքների համար	ԲԷՑ
5. Շինարարության սարքավորումների պահպանում	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և շինարարական սարքավորումների լվացում շինարարության տարածքից դուրս կամ բնական հոսքերից առավելագույն հեռավորության վրա - Շինարարական սարքավորումների լիցքավորում և քսում նախապես որոշված լցման կայաններում/սպասարկման 	Շինարարու- թյան տարածք	Աշխատանքների զննում	Ընտրանքային զննումներ աշխատանքային ժամերի ընթացքում	<ul style="list-style-type: none"> - Խուսափել սարքավորում- ների շահագործ- ման ընթացքում նավթամնթերքնե րով ջրի և հողի աղտոտումից - Ժամանակին տեղայնացնել և նվազեցնել հնարավոր վնասը 	ԲԷՑ

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորինգի համար)
6. Հողային աշխատանքներ	<p>կետերում</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հողի վերին շերտի հեռացում և ժամանակավոր կուտակում հողի ռեկուլտիվացիայի համար - Փորված հողի ժամանակավոր պահում որոշված վայրերում - Փորված հողի հետ լցնում ըստ անհրաժեշտության և ավելորդ զանգվածի հեռացում գրավոր հաստատված վայրեր 	Շինարարու- թյան տարածք	Աշխատանքների զննում	Հողային աշխատանքների ընթացքում	<ul style="list-style-type: none"> - Սահմանափակել բուսականության կորուստը հողի կուտակման հետևաքով և մինիմալացնել մակերեսային ջրային ավազանների աղտոտումը մասնիկներով - Սահմանափակել մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտումը աղտոտված հողով 	ԲԷՑ
7. Անվտանգ շինարարական թափոնների ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարական թափոնների ժամանակավոր պահեստավորում հատուկ հատկացված վայրերում ենթակայանի ցանկապատված տարածքում - Թափոնների ժամանակին հեռացումը պատշոնապես 	Շինարարու- թյան տարածք Թափոնների հեռացման վայր	Աշխատանքների զննում	Պարբերաբար շինարարության ընթացքում և դրա ավարտից հետո	<ul style="list-style-type: none"> - Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտման կանխում - Ենթակայանի տարածքում շինարարական 	ԲԷՑ Վանաձորի քաղաքա- պետարան

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորինգի համար)
	հատկացված վայրեր				<p>նյութերի և բեկորների ցրված մասնիկների պատճառով պատահարներից խուսափում</p> <p>- Շինարարության տարածքի և շրջապատի գեղագիտական տեսքի պահպանում</p>	
8. Հնացած սարքավորումների հեռացումից թափոնների առաջացում	- Ապամոնտաժված սարքավորումների ժամանակավորման պահեստավորում Վանաձոր-1 ենթակայանում հատուկ հատկացված վայրում	Վանաձոր-1 ենթակայանի հողակտոր	Աշխատանքների զննում	Պարբերաբար շինարարության ընթացքում և դրա ավարտից հետո	<p>- Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտման կանխում</p> <p>- Ենթակայանի տարածքում շինարարական նյութերի և բեկորների ցրված մասնիկների պատճառով պատահարներից</p>	ԲԷՑ

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորինգի համար)
					խուսափում - Շինարարության տարածքի և շրջապատի գեղագիտական տեսքի պահպանում	
9. Մարտկոցների փոխարինումից թունավոր թափոնների առաջացում	<ul style="list-style-type: none"> - Թունավոր թափոնների (օգտագործված մարտկոցներ, մարտկոցային թթու և այլն) խիստ առանձնացում ենթակայանում ստեղծված այլ տեսակի թափոններից - Թունավոր թափոնների պատրաստում պահեստավորմանը՝ դրանք տեղավորելով կոնտեյներներում և պիտակավորելով (բաղադրության, հատկությունների և վարման կանոնների վերաբերյալ մասնամասներ) - տարածքի պատրաստում թունավոր թափոնների պահեստավորմանը (անթափանցելի հատակի 	<ul style="list-style-type: none"> - Վանաձոր-1 ենթակայանից մինչև ԲԷՑ հյուսիսային մասնաճյուղ փոխադրման երթուղի - ԲԷՑ հյուսիսային մասնաճյուղի տարածք 	Տեսողական զննում	<ul style="list-style-type: none"> - Թունավոր թափոնների փոխադրման ընթացքում - Պարբերաբար թունավոր թափոնների պահեստավորման ընթացքում 	Հողերի ու ջրի աղտոտումից խուսափում	ԲԷՑ Բնապահպա- նության նախարարու- թյուն

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորինգի համար)
	<p>ծածկի, պահարանների, օդափոխման համակարգերի, անվտանգության համակարգերի և այլնի տրամադրում)</p> <p>- Թունավոր թափոնների անվտանգ պահեստավորում</p>					
<p>10. Շինարարության տարածքի ռեկուլտիվացիա և լանդշաֆտի վերականգնում</p>	<p>- Շինարարության բազայի (եթե այդպիսին առկա է) և մերձատար ճանապարհների (եթե այդպիսիք առկա են) ապամոնտաժում և տարածքների ներդաշնակեցում լանդշաֆտի հետ</p> <p>- Շինարարության տարածքի և մշտական մերձատար ճանապարհների վերջնական մաքրում և տարածքի կանաչապատում</p>	<p>Շինարարու- թյան տարածք, մերձատար ճանապարհներ</p>	<p>Աշխատանքների գնում</p>	<p>Շինարարության վերջնական հատվածում</p>	<p>Ենթակայանի հիմնանորոգման պատճառով Լանդշաֆտի գեղագիտական արժեքի կորստի կրճատում</p>	<p>ԲԷՑ</p>
<p>11. Աշխատողների առողջություն և անվտանգություն</p>	<p>- Շինարարության աշխատողների կողմից համազգեստի և ԱՊՍ կրումը</p> <p>- Շինարարական սարքավորումների շահագործման և ԱՊՍ օգտագործման կանոնների խիստ պահպանում</p>	<p>Շինարարու- թյան տարածք</p>	<p>Աշխատանքների գնում</p>	<p>Աշխատանքների ողջ ժամանակա- հատված</p>	<p>Կրճատել շինարարների վնասվածքների և պատահարների հավանականու- թյունը</p>	<p>ԲԷՑ</p>

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորինգի համար)
ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈՒԼ						
<p>1. Վտանգավոր թափոնների (յուղոտ լաթեր, յուղով աղտոտված ավազ) կառավարում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Վտանգավոր թափոնների առանձնացում ենթակայանում առաջացած այլ տեսակի թափոններից - Համապատասխան կերպով կնքված և պահպանվող պահեստային տարածքի առկայություն վտանգավոր նյութերի համար - Համաձայնություն հատկապես լիցենզավորված մարմինների հետ ազգային օրենսդրությանը և լավագույն ազգային պրակտիկային համապատասխան վտանգավոր թափոնները տարածքից դուրս բերելու և վերամշակելու/հեռացնելու վերաբերյալ 	<p>Ենթակայանի տարածք</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ենթակայանի զննում - Լիցենզավորված մարմնի հետ թափոնների վերացման ու հեռացման վերաբերյալ համաձայ- նագրի առկայության ու վավերության ստուգում 	<p>Ենթակայանի շահագործման ողջ ընթացքում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Լավ սանիտարական պայմանների պահպանում ենթակայանում - Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտման սահմանափակում 	<p>Բնապահպա- նության նախարարու- թյուն</p>
<p>2. Ենթակայանի սարքավորումների շահագործում և պահպանում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Տարածքում թափված յուղերի դեմ գործիքների արկղի առկայություն թափված և արտահոսած յուղերը մաքրելու համար - Շահագործման ու պահպանության ընթացքում յուղի թափման և 	<p>Ենթակայանի տարածք</p>	<p>Ենթակայանի տարածք զննում</p>	<p>Կայանի շահագործման ողջ ընթացքում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Տարածք մտնող անձնակազմի և այլ մարդկանց առողջության համար վտանգների կանխում - Սարքավորում- 	<p>Բնապահպա- նության նախարարու- թյուն</p> <p>Էներգետիկայի ու բնական պաշարների</p>

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորինգի համար)
	արտահոսքի կանխում - Արտահոսած և պատահաբար թափված յուղերի ժամանակին մաքրում				ների շահագործման ու պահպանության հետևանքով նավթամթերք- ներով ցրի և հողի աղտոտումից խուսափում - Հրդեհի դեպքում վնասի ժամանակին տեղայնացում ու նվազեցում	Նախարարու- թյուն
3. Էլեկտրական և մագնիսական դաշտ	Էլեկտրական և մագնիսական դաշտի ինտենսիվություն	Շահագործման տարածքում ու ցանկապատի մոտ	Էլեկտրականու- թյան չափիչ ու Գաուսյան չափիչ	Վեց ամիսը մեկ	Նվազեցնել ռիսկերը անձնակազմի և հարևան համայնքների համար	ԲԷՑ Առողջապա- հության նախարարու- թյուն
4. Պատրաստվածույթն արտակարգ իրավիճակներին	Հրդեհի վերաբերյալ ահազանգման և հրդեհի տեղայնացման համակարգի և արտակարգ իրավիճակներում էլեկտրամատակարարման ռեզերվային համակարգերի առկայություն	Ենթակայանի տարածք	Պարբերական ստուգումներ	Կայանի շահագործման ողջ ընթացքում	- Նվազեցնել ռիսկերը անձնակազմի և հարևան համայնքների համար - Ենթակայանի շահագործման	Էներգետիկայի ու բնական պաշարների նախարարու- թյուն Արտակարգ իրավիճակնե

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորինգի համար)
					խափանումից խուսափում	րի նախարարու- թյուն

7. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հաթթանակ, Չարենցավան-3 և Վանաձոր-1 ենթակայանների հիմնանորոգման Բնապահպանական կառավարման ծրագրերի և Վերաբնակեցման քաղաքականության շրջանակի

Ներածություն

Հաթթանակ, Չարենցավան-3 և Վանաձոր-1 ենթակայանների հիմնանորոգման Բնապահպանական կառավարման ծրագրերը (ԲԿԾ) և Վերաբնակեցման քաղաքականության շրջանակը (ՎՔՇ) հրապարակվել էին հայերեն և անգլերեն լեզուներով , որպեսզի շահագրգիռ կողմերը ներկայացնեն իրենց դիտողությունները/առաջարկությունները: Բոլոր շահագրգիռ կողմերը կարող էին 2014թ.-ի մարտի 21-ից մինչև 2014թ.-ի ապրիլի 1-ը ընկած ժամանակահատվածում սովորական փոստով (Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր ՓԲԸ հասցեն տրամադրված էր), էլեկտրոնային փոստով և Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր ՓԲԸ (ԲԷՑ) աշխատանքային օրերին 9:00-ից մինչև 18:00 հասանելի հեռախոսահամարով ներկայացնել իրենց արձագանքը/դիտողությունները, առաջարկությունները և մտահոգությունները:

Նյութեր և մեթոդներ

ԲԿԾ-ների և ՎՔՇ-ի անգլերեն և հայերեն տարբերակները տեղադրվել էին Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության (<http://www.minenergy.am/en/en/investment-projects/high-voltage-network>) և ԲԷՑ ՓԲԸ (http://hven.am/event-s_34_2.html).

ԲԿԾ-ների և ՎՔՇ տպագիր օրինակները նաև ուղարկվելի էին հետևյալ պետական մարմիններին՝

- Երևան քաղաքի Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանի թաղապետարան՝ պարոն Ա. Ալեքսանյանին, թաղապետ:
- Չարենցավանի քաղաքապետարան՝ պարոն Հ. Շահգելոյանին, քաղաքապետ:
- Վանաձորի քաղաքապետարան՝ պարոն Ս. Դարբինյանին, քաղաքապետ:

Շահագրգիռ կողմերից հարցերի, դիտողություններ և մտահոգությունների ստացման համար յուրաքանչյուր ենթակայանի մուտքի/ցանկապատի վրա տեղադրվել էր հակիրճ տեղեկատվություն նախատեսվող հիմնանորոգման աշխատանքների, տպագրված ԲԿԾ-ների և ՎՔՇ-ի գտնվելու վայրի և ԲԷՑ ՓԲԸ

հասցեն (ներառյալ հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն և համապատասխան անձի անունն ու ազգանունը):

ԲԿԾ-ների և ՎՔՇ էլեկտրոնային օրինակները նաև տրամադրվել են հետևյալ հասարակական կազմակերպություններին՝

- “Հակորթյան բնապահպանական կենտրոն,” Հայաստանի Ամերիկյան Համալսարան, պարոն Ա. Ամիրխանյան, տնօրեն
- “Հայաստանի էներգետիկ ծառայություններ մատուցող ձեռնարկությունների ասոցիացիա,” Հայաստանի էներգետիկ ոլորտի զարգացման իրավաբանական անձանց միավորում, պարոն Մ. Մարտիրոսյան, նախագահ
- “Թրենսպերենսի ինտերնեշնլ,” պարոն Ս. Այվազյան, նախագահ
- “Էներգախնայողության ալիանս,” տկն. Ա. Փասոյան, տնօրեն, և
- “Մաքուր Լոռի ՀԿ,” պարոն Վ. Բունիաթյան, նախագահ:

Եզրակացություն

Հանրային քննարկումների համար նախատեսված ժամանակահատվածի ընթացքում ԲԿԾ-ների և ՎՔՇ վերաբերյալ որևէ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձից մտահոգություններ, հարցեր կամ դիտողություններ չեն ստացվել: Հետևաբար, այս փաստաթղթերի ներկայիս տարբրակը համարվում է վերջնական:

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ

Հաղթանակի ենթակայանում փակցված հայտարարություններ

Չարենցավան-3 ենթակայանում փակցված հայտարարություններ

Լոռի-1 ենթակայանում փակցված հայտարարություն

